

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Proiect de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, adoptată la Lanzarote, la 25 octombrie 2007

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, adoptată la Lanzarote la 25 octombrie 2007 (denumită în continuare „Convenția”), se înscrie, pe de o parte, pe linia preocupării constante a României de aliniere a legislației interne la legislația comunitară iar pe de altă parte reprezintă o expresie a preocupării pentru prevenirea și combaterea fenomenului de exploatare sexuală și abuz sexual asupra copiilor.

Convenția a fost semnată de România la Lanzarote, la 25 octombrie 2007, de domnul Tudor-Alexandru Chiuariu, ministrul justiției.

În prezent se constată că, atât la nivel național cât și la nivel internațional, exploatarea sexuală și abuzurile sexuale comise asupra copiilor au luat proporții îngrijorătoare, în special prin utilizarea tot mai frecventă a tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) atât de către copii cât și de către infractori. Dat fiind aspectul internațional al fenomenului s-a ajuns la concluzia că prevenirea și combaterea exploatării sexuale și a abuzului sexual necesită măsuri de cooperare internațională.

Convenția a fost adoptată cu luarea în considerare a numeroase instrumente juridice internaționale dintre care amintim: Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și Protocolul facultativ privind vânzarea copiilor, prostituția infantilă și pornografia infantilă, Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind interzicerea celor mai grele forme de muncă infantilă și acțiunea imediată în vederea eliminării acestora, Planul de Acțiune adoptat în cadrul celei de-a treia Reuniuni la Vârf a Șefilor de Stat și de Guvern din cadrul Consiliului Europei (Varșovia 2005), Recomandarea R (91) a Comitetului de Miniștri referitoare la exploatarea sexuală, pornografia, prostituția și traficul de copii și tineri, Recomandarea Rec (2001)16 privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale, Convenția Europeană privind criminalitatea informatică precum și Convenția Europeană privind lupta împotriva traficului de ființe umane, s.a

2. Schimbări preconizate

În cea mai mare parte, prevederile Convenției își găsesc echivalentul în legislația românească actuală. Cu toate acestea, sunt necesare unele modificări și completări ale legislației, în domeniile educației, al sănătății, protecției sociale, forțelor de ordine, al dreptului penal și procedural penal, precum și al legislației speciale care incriminează fapte ce intră în sfera de aplicabilitate a Convenției, cum ar fi: legislația privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cea privind incriminarea infracțiunilor prin sisteme informatice, prevenirea și combaterea pornografiei, etc. Sub aspectul cooperării internaționale România urmează să desemneze anumite instituții/autorități, centrale/locale care să ducă la îndeplinire unele obligații prevăzute în Convenție. Astfel:

- în conformitate cu dispozițiile art.10 alin. (2) lit. a) din Convenție, se impune desemnarea unor instituții naționale sau locale, independente care să promoveze și să apere drepturile copilului;
- în conformitate cu prevederile art. 10 alin (2) lit. b) din Convenție se impune desemnarea unor mecanisme de colectare a datelor, cu scopul observării și evaluării fenomenului exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale comise asupra copiilor, cu respectarea cerințelor de protecție a datelor cu caracter personal;
- în conformitate cu prevederile art. 37 alin (2) din Convenție se impune desemnarea unei

singure autorități naționale pentru colectarea și stocarea, în conformitate cu prevederile în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal și cu alte reguli și garanții adecvate prevăzute de dreptul intern, de date referitoare la identitatea și profilul genetic (ADN) ale persoanelor condamnate pentru infracțiunile prevăzute în conformitate cu Convenția.

Totodată, având în vedere faptul că implementarea Convenției presupune o serie de modificări legislative precum și adoptarea unor acte normative noi, în diverse domenii de activitate este necesar să fie desemnată o instituție centrală care să fie responsabilă de coordonarea procesului de armonizare a cadrului legislativ intern cu prevederile Convenției.

3. Alte informații

Convenția se axează pe aspecte de prevenție și protecție în lupta împotriva tuturor formelor de exploatare sexuală și abuz sexual împotriva copiilor și pe înființarea unui mecanism special de monitorizare.

Măsurile de prevenire se referă la încurajarea și conștientizarea referitoare la protecția și drepturile copilului în rândurile persoanelor care lucrează în mod regulat cu copii, în rândul copiilor precum și în rândul publicului larg. Se instituie dreptul persoanelor care ar putea săvârși una din infracțiunile prevăzute în Convenție, de a beneficia de măsuri eficiente care să prevină riscul comiterii infracțiunilor.

Măsurile de protecție se referă, pe de o parte, la asigurarea sprijinului necesar pentru victime, pentru rudele apropiate ale acestora și pentru orice alte persoane care se ocupă de îngrijirea lor iar pe de altă parte, la încurajarea oricărei persoane care cunoaște sau are bănueli în legătura cu exploatarea sexuală sau abuzurile sexuale comise asupra unui copil, să le raporteze.

Măsurile de drept penal se referă la incriminarea ca infracțiuni a abuzului sexual, a prostituției infantile, a pornografiei infantile, a participării copiilor la spectacole pornografice, a coruperii copiilor și acostării acestora în scopuri sexuale. De asemenea sunt incriminate, atunci când sunt comise cu intenție, complicitatea și tentativa.

Totodată, în materie de drept procesual penal sunt stabilite reguli de stabilire a competenței în legătura cu orice infracțiune prevăzută în Convenție și reguli în ceea ce privește cercetarea, urmărirea penală și dreptul procedural.

Mecanismul special de monitorizare se referă la constituirea Comitetului Părților, în care România poate desemna un reprezentant și care va avea ca atribuție principală monitorizarea modului în care este implementată Convenția.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social – Proiectul de lege va avea impact asupra respectării drepturilor copilului și va contribui la creșterea protecției acestora. Se va crea un mecanism de strângere a datelor la nivelul Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului cu scopul de a observa și evalua fenomenul exploatarei sexuale și abuzului sexual asupra copiilor. Vor fi luate măsuri de încurajare și conștientizare referitoare la protecția copilului în rândul personalului care lucrează direct cu copii (din sectoarele de învățământ, sanitar, protecție socială, justiție, forțe de ordine precum și în domeniile sportiv, cultural și de divertisment) în rândul copiilor din învățământul primar și secundar precum și în rândul publicului larg. Va fi încurajată înființarea unor servicii de comunicare și de consiliere precum și de asistentă terapeutică și psihologică de urgență pentru victime și familiile acestora.

4. Impact asupra mediului

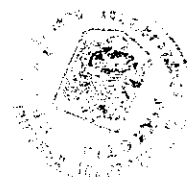
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Proiecte de acte normative suplimentare Pentru implementarea prevederilor Convenției este necesară modificarea actelor normative care reglementează accesul la practicarea profesiilor care implică în mod regulat, contactul cu copiii (ex. Legea 466/2004 privind statutul asistentului social, Legea 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, Legea 360/2004 privind statutul polițistului, Legea 128/1997 privind statutul personalului didactic) în sensul în care trebuie interzisă practicarea acestor profesii nu numai persoanelor care nu sunt înscrise în baza de date a cazierului judiciar ci și acelor care au săvârșit în trecut una din infracțiunile						

prevăzute în Convenție dar pentru care a intervenit reabilitarea în condițiile Codului Penal. În acest sens, este necesară și modificarea în consecință a Legii 290/2004 privind cazierul judiciar. Este necesară modificarea Legii 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, în sensul detalierii procedurii de îndepărtare a autorului prezumat al unei infracțiuni prevăzute de Convenție (atunci când acesta este părintele victimei), a stabilirii condițiilor în care copilul – victima trebuie scos din mediul familial și a condițiilor în care abuzatorul trebuie scos din acest mediu. Implementarea Capitolului VI „Dreptul penal material” și a Capitolului VII „Cercetarea, urmărirea și dreptul procedural” atrage unele modificări ale legislației speciale (Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, Legea nr. 196/2003 privind prevenirea și combaterea pornografiei ș.a) precum și ale Codului penal și Codului de procedură penală. Aceste modificări vor viza adaptarea, în acord cu prevederile din Convenție, a modalităților de incriminare a unor infracțiuni (cum ar fi: prostituția infantilă și pornografia infantilă) precum și incriminarea unor noi infracțiuni (recurgerea la prostituția infantilă, deținerea de materiale pornografice cu minori, accesul la pornografia infantilă prin intermediul tehnologiei informației și a comunicațiilor, infracțiuni legate de participarea unui copil la spectacole pornografice, acostarea copiilor în scopuri sexuale, etc.). De asemenea, urmează a fi reexamineate răspunderea persoanei juridice, prescripția răspunderii penale, prevederile privind audierea minorilor, cele privind modul de ascultare a persoanei vătămate și a martorului minor, formele de participare la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de Convenție.			
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie Convenția este compatibilă cu legislația comunitară în materie fiind elaborată cu luarea în considerare a numeroase instrumente juridice comunitare: • Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (1950 ETS nr.5) • Carta Socială Europeană revizuită (1996, ETS Nr. 163) • Convenția Europeană privind Drepturile Copilului • Recomandarea nr. R(91)11 a Comitetului de Miniștri referitoare la exploatarea sexuală, pornografia, prostituția și traficul de copii și tineri • Recomandarea Rec(2001)16 privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale • Convenția Europeană privind criminalitatea informatică (ETS Nr. 185) • Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (ETS nr. 197) • Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene cu privire la combaterea exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile(2004/68/JAI) • Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene privind statutul victimelor în procesele penale(2001/220/JAI) • Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene referitoare la lupta împotriva traficului de ființe umane(2002/629/JAI)			
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.			
4. Evaluarea conformității: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.			
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează / nu se conformează)	Comentarii	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente			

Toate Convențiile internaționale la care România este parte, în special: • Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului • Protocolul facultativ privind vânzarea copiilor, prostituția infantilă și pornografia infantilă • Protocolul adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității organizate transnaționale, vizând prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special femei și copii • Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind interzicerea celor mai grele forme de muncă infantilă și acțiunea imediată în vederea eliminării acestora	
6. Alte informații - Nu este cazul.	
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Consiliului Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege, prin avizul nr.717/08.06.2010.	
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
3. Alte informații - Nu este cazul.	
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile	

administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. În aplicarea dispozițiilor art. 10 alin. (2) lit. a) din Convenție, având în vedere faptul că înființarea unei noi instituții naționale independente care să promoveze și să apere drepturile copilului presupune parcurgerea unui proces îndelungat și ținând seama de necesitatea ca o astfel de instituție să existe cât mai curând posibil, s-a simțit nevoia de instituire a unor măsuri tranzitorii, până la momentul la care România își va putea îndeplini în totalitate obligațiile asumate prin semnarea Convenției. În acest sens, prezentul proiect de lege propune ca până la eventuala înființarea/desemnare a unei/unor alte instituții naționale independente care să promoveze și să apere drepturile copilului, Avocatul Poporului să fie desemnată instituție națională responsabilă cu implementarea prevederilor aceluiași articol cu privire la activitățile de apărare a drepturilor copilului iar Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului să fie desemnată ca instituție națională responsabilă cu implementarea prevederilor art. 10 alin. (2) lit. a) referitoare la activitățile de promovare a drepturilor copilului. În alegerea acestei soluții s-a ținut seama de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1385/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea <i>Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, care stabilește, în favoarea acestei instituții, atribuții în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului</i>, precum și de prevederile articolului 1 alin. (1) coroborate cu cele ale articolului 10 alin. (1) lit. b) din Legea 35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora <i>instituția Avocatul Poporului are drept scop apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor în raporturile acestora cu autoritățile publice iar unul dintre adjuncții Avocatului Poporului este specializat în domeniul drepturilor copilului.</i> Avându-se în vedere faptul că obligațiile prevăzute la art.10 alin. (2) lit.a) din Convenție fac oricum parte din atribuțiile celor două instituții, este îndeplinită și cealaltă cerință a articolului menționat referitoare la asigurarea resurselor. În aplicarea dispozițiilor art. 10 (2) lit. b) din Convenție va fi desemnată Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului ca instituție responsabilă cu strângerea datelor la nivel național în vederea observării și evaluării fenomenului exploatarei sexuale și a abuzurilor sexuale comise asupra copiilor, cu respectarea cerințelor de protecție a datelor cu caracter personal. În aplicarea prevederilor art. 37 alin. (2) din Convenție va fi desemnat Inspectoratul General al Poliției Române din cadrul Ministerul Administrației și Internelor ca instituție responsabilă pentru implementarea prevederilor art. 37 alin. (1) al din Convenție. În conformitate cu art. 39 (1) din Convenție, Ministerul Justiției va fi desemnat instituția care va reprezenta România în Comitetul Părților. De asemenea, Ministerul Justiției va avea rolul de instituție centrală responsabilă cu coordonarea și monitorizarea procesului complex de armonizare a cadrului legislativ intern cu prevederile Convenției.	
2. Alte informații - Nu este cazul.	

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de lege anexat pe care vă rugăm să-l aprobați, în vederea supunerii spre adoptare Parlamentului României.

